

ПОДАТКОВИЙ БОРГ ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ, ТА ЙОГО ПОГАШЕННЯ ТА НАСЛІДКИ

Відповідно до пп. 14.1.175 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України податковий борг — це сума узгодженого грошового зобов'язання, не сплаченого платником податків у встановлений у Податковому кодексі України строк, і непогашеної пені, нарахованої в порядку, встановленому в Податковому кодексу України. Він виникає з дня, наступного за днем граничного строку сплати узгоджених зобов'язань.

Наслідками податкового боргу можуть стати:

- 1) штраф за несплату/несвоєчасну сплату і пеня;
- 2) поява в податківців права податкової застави;
- 3) арешт майна і рахунків;
- 4) стягнення грошових коштів на банківських рахунках, а також готівки та/або примусова реалізація майна, що перебуває в податковій заставі — якщо податковий борг платник не погасить добровільно;
- 5) анулювання статусу платника Єдиного податку;
- 6) відмова в реєстрації платником Єдиного податку (для будь-якої з груп);
- 7) обмеження для ФОП і посадових осіб підприємств-боржників щодо виїзду за кордон;
- 8) кримінальна відповідальності за умисне ухилення від оподаткування.

Коли в платника виникає податковий борг, то йому надсилають податкову вимогу. але її не надсилатимуть, якщо сума податкового боргу менша 3060 гривень.

Якщо після направлення (вручення) податкової вимоги сума податкового боргу змінилася, але податковий борг не був погашений в повному об'ємі, податкова вимога додатково платнику не надсилається.

Крім того, податкова вимога – це інформаційний документ який містить відомості про факт виникнення податкового боргу та права податкової застави, розмір податкового боргу, можливі наслідки його непогашення, попередження про опис активів.

Право податкової застави поширюється на будь-яке майно платника податків, яке перебуває в його власності (господарському віданні або оперативному управлінні) у день виникнення такого права і балансова вартість якого відповідає сумі податкового боргу платника податків, крім випадків, передбачених п. 89.5 Податкового кодексу України, а також на інше майно, на яке платник податків набуде прав власності у майбутньому.

Податкова застава є тимчасовим примусовим заходом забезпечення сплати платником податків грошового зобов'язання та пені, не сплачених таким платником у строк, визначений Податковим кодексом України.

Контролюючий орган для прискорення вжиття заходів щодо забезпечення погашення податкового боргу користується інформаційними ресурсами, а саме: державним реєстром речових прав на нерухоме майно; єдиним державним реєстром МВС; земельним кадастром.

Наявність податкового боргу є підставою для внесення майна боржника до податкової застави та реєстрації її у відповідному державному реєстрі обтяжень рухомого та нерухомого майна

Платник податків не має права відчужувати майно, яке перебуває в податковій заставі, доки не буде винесено відповідне рішення податкового органу.

У разі відчуження майна, яке перебуває в податковій заставі, без погодження з податковим органом платник несе відповідальність передбачену законодавством.

Платник самостійно може дізнатись про наявність податкового боргу у такий спосіб:

здійснивши звіряння розрахунків в Центрі обслуговування платників податків за місцем його реєстрації;

скористатись власним «Електронним кабінетом платника податків» за умов наявності особистого електронного цифрового підпису;

скориставшись послугою «Дізнайся більше про свого бізнес партнера» на сайті ДПС України області.

Якщо наявність податкового боргу підтвердилась, необхідно здійснити наступні кроки:

- з'ясувати причину виникнення податкового боргу, шляхом самостійного аналізу або шляхом звіряння розрахунків у Центрі обслуговування платників за місцем реєстрації.

- самостійно сплатити податковий борг;

- у разі не згоди із сумою донарахованого контролюючим органом грошового зобов'язання, оскаржити таке рішення в адміністративному або судовому порядку;

- скористатися правом розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу відповідно до ст. 100 Податкового Кодексу України, у разі наявних для цього підстав.

Щодо примусового стягнення податкового боргу то слід відмітити, що норми ПК України визначають перелік заходів, що можуть вживатися податковим органом до платника податків із метою погашення податкового боргу, зокрема:

- стягнення коштів, які перебувають у власності платника податків;

- продаж майна платника податків, що перебуває в податковій заставі.

Зазначаємо, що для офіційного листування з органами ДПС України з питань оподаткування, отримання консультаційних послуг (у режимі реального часу або за попередньо надісланими питаннями), отримання адміністративних послуг та відслідковування проведених нарахувань чи сплати грошових зобов'язань (податкового боргу) в сучасному сьогодні платнику зручно використовувати передбачений електронний сервіс «Електронний кабінет платника податків».